

**Institutul de Statistică Matematică și
Matematică Aplicată “Gheorghe Mihoc-Caius
Iacob” al Academiei Române
București
România**

Codul de Etică și Deontologie Profesională

Institutul de Statistică Matematică și Matematică Aplicată “Gheorghe Mihoc-Caius Iacob” al Academiei Române (ISMMA) este o instituție de publică de cercetare a Academiei Române cu scopul de a dezvolta cunoașterea și cercetarea științifică în domeniul matematicii aplicate precum și dezvoltarea și afirmarea profesională.

ISMMA respectă demnitatea fiecăruia dintre membrii săi și promovează integritatea academică, egalitatea în drepturi, parteneriatul intelectual și cooperarea, indiferent de opiniile politice sau de credințele religioase.

Codul de Etică și Deontologie Profesională are valoare de cadru normativ și este obligatoriu pentru toți membrii comunității universitare precum și pentru personalul contractual. El reglementează respectarea principiilor și normelor morale.

Codul de etică a cercetării respectă legislația în vigoare și este compatibil cu:

- Legea nr. 319/2003 privind Statutul personalului de cercetare-dezvoltare, actualizată
- Legea nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare actualizată,
- Legea nr. 398/2006,
- Codul de Conduită pentru Integritatea Cercetării al ALLEA, <https://allea.org/code-of-conduct/>

Articolul 1 Libertatea în dezvoltarea individuală

(1) În ISMMA sunt interzise orice fel de presiuni și constrangeri politice, religioase și economice, exceptând constrangerile de natură științifică, legală și etică.

(2) Orice membru al comunității ISMMA trebuie să evite lezarea libertății celorlalți, pe baza respectului reciproc.

(3) În ISMMA nu pot fi inițiate manifestări vizând prozelitismul religios, atașamentul politic sau oricare alte categorii de activități în afara celor de educație, cercetare sau a celor culturale.

(4) Tot personalul are obligația să respecte, în condițiile legii, confidențialitatea în problemele ce țin de viața privată, inclusiv, dar nu limitat, la datele cu caracter personal, convingerile și apartenența politică sau religioasă, dizabilități fizice sau psihice ascunse, orientarea sexuală.

(5) Datele cuprinse în dosarele personale ale angajaților sau ale studenților au caracter confidențial, neputând fi transmise parțial sau integral în alte condiții decât cele stabilite prin lege.

Articolul 2 Autonomia personală

(1) Nici un membru ISMMA nu poate fi împiedicat sau întrerupt în exercitarea atribuțiilor sale profesionale, fără acordul explicit al acestuia.

(2) Toate informațiile relevante pentru membrii comunității universitare sau pentru public în ansamblul său, referitoare la standardele academice, accesul și promovarea, structura ISMMA, precum și orice alte informații de interes, sunt oferite în mod egal și liber prin site-ul ISMMA.

Articolul 3 Dreptatea și echitatea

(1) Nediscriminarea și egalitatea de șanse

Discriminarea reprezintă tratamentul inegal al unei persoane, tratament care urmărește sau conduce la încălcarea sau limitarea drepturilor persoanei respective pe baza genului biologic, rasei, vârstei, dizabilității, orientării sexuale, naționalității, etniei, religiei, categoriei sociale, stării materiale sau mediului de proveniență.

a) Membrii ISMMA au dreptul de a-si desfășura activitatea și de a interacționa într-un mediu liber de orice formă de discriminare, fără a împieta drepturile și convingerile celorlalți;

b) Regulamentele ISMMA se vor aplica tuturor membrilor ei, fără discriminare;

c) Programul in ISMMA va fi realizat astfel încat să permită membrilor sai, ori de cate ori este nevoie, respectarea eventualelor constrangeri de natură religioasă;

d) Programul va fi adaptat încat să nu dezavantajeze persoanele cu dizabilități;

e) ISMMA a elaborat PLANUL PENTRU EGALITATEA DE GEN 2024-2025 publicat pe situl ISMMA la Regulamente.

(2) Eliminarea conflictelor de interese și a incompatibilităților

Conflictele de interese decurg din intersectarea mai multor tipuri de relații sau poziții, de natură să afecteze judecățile și evaluările corecte și acțiunile membrilor comunității academice. Ele pot duce la unele practici ca favoritismul, ori la acte de persecuție sau răzbunare.

- a) ISMMA respinge orice act ce intervine în calea aplicării corecte și echitabile a regulamentelor interne ale instituției și a respectării drepturilor membrilor ei;
- b) Este interzisă participarea în comisiile de evaluare, angajare și promovare, evaluare a performanței academice și manageriale, audit etc. a persoanelor care se află într-o relație de soți, afini și rude până la gradul III cu candidații sau persoanele ce urmează să fie evaluate;
- c) Soții afinii și rudele până la gradul III nu pot ocupa concomitent funcții de conducere prevăzute în Carta, funcții de control sau de autoritate astfel încât să fie în relație de subordonare directă unul față de celălalt;
- d) Nici o persoană nu poate deține mai multe funcții de conducere în ISMMA, cumularea acestora fiind interzisă;
- e) Este interzisă participarea la negocieri a persoanelor care au relații de rudenie cu angajați ai furnizorilor de servicii sau ai societăților comerciale, cu care instituția are relații de colaborare;
- f) Colaborările externe sau alte obligații profesionale externe ale membrilor comunității universitare și ale personalului administrativ vor fi astfel organizate încât să nu afecteze îndeplinirea integrală a sarcinilor profesionale ale acestora;
- g) ISMMA respinge orice formă de corupție;
- h) ISMMA respinge favoritismul în situații de evaluare, angajare sau promovare sau de distribuire a sarcinilor.

(3) Egalitatea de șanse

- a) ISMMA garantează egalitatea de șanse pentru membrii comunității sale;
- b) Promovarea se face pe bază de concurs organizat, transparent și obiectiv pe criterii profesionale, pedagogice, științifice și morale, nediscriminativ, conform legilor în vigoare;

Articolul 4 Meritul

- (1) Singura ierarhizare calitativă, acceptată de ISMMA, este aceea în funcție de performanța profesională.
- (2) Responsabilitatea față de standardele de evaluare a performanțelor profesionale și de aplicare a acestora revine conducerii ISMMA, conform legilor în vigoare.

Articolul 5 Profesionalismul

Profesionalismul reprezintă ansamblul de elemente ce vizează competența în exercitarea profesiei, credința în autonomia deciziilor profesionale și a exercitării profesiei, identificarea cu specialitatea și cu cei din același domeniu, dedicarea față de cariera academică și obligația

morală de a lucra în serviciul științei, solidaritatea colegială și competiția loială cu cei din aceeași instituție și domeniu, evitând implicarea emoțională excesivă și tratamentul preferențial nejustificat.

(1) Cercetătorii științifici și doctoranzii au obligația profesională de a cunoaște cercetarea și evoluția domeniului propriu.

(2) Membrii instituției implicați în procesul de conducere de doctorat au obligația morală de a transmite studenților informații de actualitate din domeniu.

(3) Membrii comunității academice implicați în cercetare au obligația de a respecta consimțământul informat al participanților, precum și siguranța acestora.

(4) Recunoașterea publică a contribuției altor persoane sau instituții la rezultatele obținute este o îndatorire etică a colectivului de cercetare.

(5) Fiecare membru al comunității academice trebuie să-si pună toate cunostințele și abilitățile profesionale în slujba ISMMA și să promoveze interesele acestuia.

Articolul 6 Onestitatea și corectitudinea intelectuală

(1) *Onestitatea* academică se referă la toate tipurile de activități care sunt în folosul dezvoltării cunoașterii și evaluării corecte a angajaților.

Proprietatea intelectuală include invențiile și drepturile de autor pentru diferite categorii de lucrări.

Membrilor ISMMA le este interzisă orice formă de fraudă intelectuală cum ar fi plagiatul total sau parțial, copiatul concursuri, însusirea lucrărilor altor persoane (inclusiv de pe internet), tentativele de corupere și fraudă, substituirea lucrărilor și a persoanelor examinate, însusirea rezultatelor cercetărilor altor persoane.

La orice examen sau concurs candidații își asumă în scris răspunderea privind originalitatea lucrărilor care fac obiectul examenului sau concursului.

Vor fi sancționate atât fraudele intelectuale cât și tentativele sau facilitarea acestora.

Frauda intelectuală include:

a) *înselăciunea* (folosirea unui sprijin neautorizat din partea unor persoane, folosirea unor materiale sau mijloace de documentare interzise în timpul evaluării etc.);

b) *fabricarea datelor* (utilizarea unor date improvizate într-o cercetare sau experiment, modificarea intenționată a datelor unui experiment sau a unei cercetări, citarea unor articole inexistente etc.);

c) *plagiatul* (preluarea integrală sau parțială, fără citarea sursei, a unui material realizat de un alt autor și prezentarea acestuia ca aparținând propriei persoane - fie într-o lucrare scrisă, de tipul referatelor, articolelor, tezelor de licență, experimentelor, fie într-o prezentare orală).

(2) ISMMA apără dreptul la proprietate intelectuală și industrială și stabilește mecanismele prin care beneficiile rezultate se vor reîntoarce echitabil către membrii comunității academice aflați la

originea sa.

(3) Se consideră plagiat compilația de fragmente din mai multe surse/autori, fără referințe clare la textele sursă.

(4) Se consideră plagiat omiterea marcajelor de citare în text și a menționării lucrării sursă în bibliografia finală.

(5) Este considerată plagiat prezentarea unui citat (text bloc dintr-un material străin) fără utilizarea indicilor care semnaleză în mod convențional prezența unei citări (ghilimele, litere cursive, paragrafe distincte indentate etc.).

(6) Nu constituie plagiat folosirea unor sintagme sau definiții, considerate de către comunitatea disciplinară ca făcând parte din fondul de noțiuni de bază, comune, al disciplinei respective.

(7) Pentru ca o acuzație de plagiat să fie validă, trebuie să fie însoțită de o dovadă clară, prin indicarea textului sau textelor din care s-a plagiat.

(8) Comiterea fraudei intelectuale de către un cercetător științific va fi probată conform definițiilor date anterior, de către Comisia de Etică.

Articolul 7 Transparența

Transparența presupune accesul la informații (asigurat prin publicarea pe pagina web a institutului), în ceea ce privește angajarea și promovarea.

(1) ISMMA pune la dispoziție, în timp util și în mod echitabil pentru toți cei interesați, criteriile de selecție pentru angajare și promovare, oferind particularități ale poziției scoase la concurs, programul special necesar exercitării postului.

(2) ISMMA tratează în mod corect și egal candidații pentru angajare, promovare, etc.

(3) ISMMA solicită membrilor ei ca în cercetările și publicațiile lor să menționeze, în mod expres, sprijinul material acordat de ISMMA sau de alte organizații, instituții, firme sau persoane fizice pentru realizarea cercetării sau publicației respective.

Articolul 8 Responsabilitatea

(1) ISMMA asigură climatul necesar asumării responsabilității impuse de poziția profesională și publică a fiecărui membru al comunității academice.

(2) Membrii ISMMA sunt obligați să respecte standardele etice și profesionale și în situațiile în care reprezintă public instituția.

(3) Nu sunt permise dezinformarea, calomnierea, denigrarea publică a programelor și persoanelor din instituție de către membrii propriei comunități.

(4) Susținerea prestigiului instituției constituie o obligație etică elementară în comportamentul cotidian al tuturor membrilor ISMMA.

Articolul 9 Respectul și toleranța

(1) Se va păstra un mediu adecvat studiului și cercetării, deschis, în egală măsură, tuturor membrilor comunității ISMMA.

(2) Respectul față de ceilalți presupune rezolvarea disputelor prin argumente raționale și este interzisă utilizarea unor tipuri de limbaj (cuvinte, etichetări, stil sau ton) sau acțiuni care reprezintă atacuri la persoană.

(3) Amenințarea, violența și agresivitatea fizică sau verbală sunt interzise atât în spațiul universitar cât și în afara acestuia.

(4) *Harțuirea* reprezintă comportamentul degradant, intimidant sau umilitor care urmărește sau conduce la afectarea gravă a capacității unei persoane de a-si desfășura în mod firesc activitățile profesionale și de studiu sau de a-si exercita drepturile. Ea constă, de regulă, într-un comportament repetat (amenințări fizice și verbale, critici umilitoare, avansuri sexuale etc.), dar poate consta și în acte singulare, atunci când acestea au o natură agresivă (de obicei, de natură fizică).

(5) ISMMA nu admite nici o formă de hărțuire în mediul academic, cum ar fi: misoginismul, rasismul, sovinișmul, xenofobia, hărțuirea în privința convingerilor religioase, politice sau sexuale.

(6) În condițiile în care este exercitată de către persoane cu funcții ierarhic superioare victimei sau este exercitată de profesori asupra studenților, de evaluatori asupra persoanelor evaluate, hărțuirea presupune abuzul de putere, care constituie o circumstanță agravantă.

Articolul 10 Sesizarea cazurilor de încălcare a Codului de etică și integritate și raportarea fraudelor

(1) ISMMA poate fi sesizată în scris de orice persoană fizică, organ sau organism care a constatat încălcarea normelor de etică de către un salariat al ISMMA.

(2) Orice persoană cu funcție de conducere din institut care primește o sesizare privind încălcarea regulilor de etică are obligația de a o înainta spre analiză Comisia de Etică și Integritate Academică

(3) Orice salariat din cadrul ISMMA care are cunoștință, informații sau motive întemeiate care indică existența unor cazuri de fraudă sau a altor forme de încălcare a normelor de conduită etică și conduită profesională are datoria să aducă imediat această informație la cunoștința Comisiei de etică

Articolul 11 Sancțiuni

(1) Pentru abaterile constatate, Comisia de Etică stabilește, în funcție de gravitate, aplicarea sancțiunilor stipulate în Regulamentul propriu de funcționare vigoare.

(2) În cazul abaterilor grave, de natură penală, vor fi sesizate organele în drept.

Articolul 12 Dispoziții finale

- (1) Codul etic al ISMMA se completează cu regulamentele în vigoare ale institutului și nu contravine acestora.
- (2) Orice modificare a prezentului Cod se aprobă în sesiunea Consiliului Stiintific al ISMMA.
- (3) Codul etic, precum și orice modificare a acestuia, se aduce la cunoștința membrilor comunității academice prin publicarea pe site-ul ISMMA.

Adoptat în Sesiunea Consiliului Stiintific al ISMMA din 5.03.2024.